

శ్రీమద్రామాయణం :: అయోధ్యాకాండ :: ధర్మపథం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయణం,
శరత్ ఋతువు ,కార్తీకమాసం

544

బహుళ షష్ఠి - 21.11.2024

పుష్యమి - గురువారము

శ్రీ గురు ధ్యానమ్

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్నస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినస్సన్నిధౌ, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, అస్మిన్ భువనే , సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృషివైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు, విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం,ధర్మాచరణద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం,దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్ధ్యర్థం,సంతానస్య పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్ధ్యర్థం గోసం రక్షణార్థంచ, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్కరం **షణ్ణవతితమసర్గ** శ్లోక పారాయణం, తథా, శ్రీధన్వంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన - కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ రామాయణ ప్రార్థన - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్యా రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ రామ ప్రార్థన - అయోధ్యాభ్యేతు గుర్వర్థే త్యక్తారాజ్యం గిరౌవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డేషణ్డవతితమస్కంఢః

తాం తథా దర్శయిత్వా తు మైథిలీం గిరినిమ్బుగామ్ ।
నిషసాద గిరిప్రస్థే సీతాం మాంసేన ఛందయన్ ॥ 96.1 ॥

ఇదం మేధ్యమిదం స్వాదు నిష్ఠ్ఠమిదమగ్నినా ।
ఏవమాస్తే స ధర్మాత్మా సీతయా సహ రాఘవః ॥ 96.2 ॥

తథా తత్రాసతస్తస్య భరతస్యాపయాయినః ।
సైన్యరేణుశ్చ శబ్దశ్చ ప్రాదురాస్తాం నభస్పృశౌ ॥ 96.3 ॥

ఏతస్మిన్నంతరే త్రస్తాః శబ్దేన మహతా తతః ।
అర్థితా యూథసా మత్తాః సయూథా దుద్రువుర్దిశః ॥ 96.4 ॥

స తం సైన్యసముద్దూతం శబ్దం శుశ్రావ రాఘవః ।
తాంశ్చ విప్రద్రుతాన్ సర్వాన్ యూథసానన్వవైక్షత ॥ 96.5 ॥

తాంశ్చ విద్రవతో దృష్ట్వా తం చ శ్రుత్వా చ నిస్వనమ్ ।
ఉవాచ రామస్సామిత్రిం లక్ష్మణం దీప్తతేజసమ్ ॥ 96.6 ॥

హస్త లక్ష్మణ పశ్యేహ సుమిత్రా సుప్రజాస్త్వయా ।
భీమస్తనితగమ్భీరః తుములశ్శూయతే స్వనః ॥ 96.7 ॥

గజయూథాని వాఽరణ్యే మహిషా వా మహావనే ।
విత్రాసితా మృగాస్సింహైః సహసా ప్రద్రుతా దిశః ॥ 96.8 ॥

రాజా వా రాజపుత్రో వా మృగయామటతే వనే ।
అన్యద్వా శ్వాపదం కించిత్ సామిత్రే జ్ఞాతుమర్హసి ॥ 96.9 ॥

సుదుశ్చరో గిరిశ్చాయం పక్షిణామపి లక్ష్మణ ।
సర్వమేతద్యథాతత్త్వమ్ అచిరాత్ జ్ఞాతుమర్హసి ॥ 96.10 ॥

స లక్ష్మణస్సన్వృతిః సాలమారుహ్యా పుష్పితమ్ ।
ప్రేక్షమాణో దిశస్సర్వాః పూర్వాం దిశముదైక్షత ॥ 96.11 ॥

ఉదజ్ముఖః ప్రేక్షమాణః దదర్శ మహతీం చమూమ్ ।
రథాశ్వగజసమ్భాధాం యత్తైర్యుక్తాం పదాతిభిః ॥ 96.12 ॥

తామశ్వగజసమ్పూర్ణాం రథధ్వజవిభూషితామ్ ।
శశంస సేనాం రామాయ వచనం చేదమబ్రవీత్ ॥ 96.13 ॥

అగ్నిం సంశమయత్వార్యః సీతా చ భజతాం గుహామ్ ।
సజ్యం కురుష్య చాపం చ శరాంశ్చ కవచం తథా ॥ 96.14 ॥

తం రామః పురుషవ్యాఘ్రుః లక్ష్మణం ప్రత్యువాచ హ ।
అంగావేక్షస్య సౌమిత్రే కస్యేమాం మన్యసే చమూమ్ ॥ 96.15 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ లక్ష్మణో వాక్యమబ్రవీత్ ।
దిధక్షన్నివ తాం సేనాం రుషితః పావకో యథా ॥ 96.16 ॥

సమ్పన్నం రాజ్యమిచ్ఛంస్తు వ్యక్తం ప్రాప్యాభిషేచనమ్ ।
ఆవాం హస్తుం సమభ్యేతి కైకేయ్యా భరతస్సుతః ॥ 96.17 ॥

ఏష వై సుమహాన్ శ్రీమాన్ విటపీ సన్న్రుకాశతే ।
విరాజత్యుద్గతస్కంధః కోవిదారధ్వజో రథే ॥ 96.18 ॥

భజన్త్యేతే యథాకామమ్ అశ్వానారుహ్య శీఘ్రగాన్ ।
ఏతే భ్రాజన్తి సంహృష్టాః గజానారుహ్య సాదినః ॥ 96.19 ॥

గృహీతధనుషో చావాం గిరిం వీర శ్రయావహ్నై ।
అథవేహైవ తిస్త్వావః సన్నద్ధావుద్యతాయుధౌ ॥ 96.20 ॥

అపి నౌ వశమాగచ్ఛేత్ కోవిదారధ్వజో రణే ॥ 96.21 ॥

అపి ద్రక్ష్యామి భరతం యత్కృతే వ్యసనం మహత్ ।
త్వయా రాఘవ సన్న్రూప్తం సీతయా చ మయా తథా ॥ 96.22 ॥

యన్నిమిత్తం భవాన్రాజ్యాత్ చ్యుతో రాఘవ శాశ్వతాత్ ।
సన్న్రూప్తోఽయమరిర్వీర భరతో వధ్య ఏవ మే ॥ 96.23 ॥

భరతస్య వధే దోషం నాహం పశ్యామి రాఘవ ।
పూర్వాపకారిణాం త్యాగే న హ్యధర్మో విధీయతే ॥ 96.24 ॥

పూర్వాపకారీ భరతః త్యక్తధర్మశ్చ రాఘవ ।
ఏతస్మిన్నిహతే కృత్వామ్ అనుశాధి వసుంధరామ్ ॥ 96.25 ॥

అద్య పుత్రం హతం సంఖ్యే కైకేయీ రాజ్యకాముకా ।
మయా పశ్యేత్సుదుఃఖార్తా హస్తీభగ్నుమివ ద్రుమమ్ ॥ 96.26 ॥

కైకేయీం చ వధిష్యామి సానుబన్ధాం సబాన్ధవామ్ ।
కలుషేణాద్య మహతా మేదినీ పరిముచ్యతామ్ ॥ 96.27 ॥

అద్యేమం సంయతం క్రోధమ్ అసత్కారం చ మానద ।
మోక్ష్యామి శత్రుసైన్యేషు కక్షేష్వివ హుతాశనమ్ ॥ 96.28 ॥

అద్యైతచ్చిత్రకూటస్య కాననం నిశితైశ్శరైః ।
భిన్దన్ శత్రుశరీరాణి కరిష్యే శోణితోక్షితమ్ ॥ 96.29 ॥

శరైర్భిర్భిన్నహృదయానున్ కుంజరాంస్తురగాంస్తథా ।
శ్వాపదాః పరికర్షన్తు నరాంశ్చ నిహతాన్మయా ॥ 96.30 ॥

శరాణాం ధనుషశ్చాహమ్ అన్యణోఽస్మి మహామృధే ।
ససైన్యం భరతం హత్వా భవిష్యామి న సంశయః ॥ 96.31 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షణ్ణవతితమస్కర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తనవతితమస్కర్గః

సుసంరబ్ధం తు సామిత్రిం లక్షణం క్రోధమూర్చితమ్ ।
రామస్తు పరిసాన్త్వాధ వచనం చేదమబ్రవీత్ ॥ 97.1 ॥

కిమత్ర ధనుషా కార్యమ్ అసినా వా సచర్మణా ।
మహేష్వాసే మహాప్రాణ్ణే భరతే స్వయమాగతే ॥ 97.2 ॥

పితుస్సత్యం ప్రతిశ్రుత్య హత్యా భరతమాగతమ్ ।
కిం కరిష్యామి రాజ్యేన సాపవాదేన లక్ష్మణ ॥ 97.3 ॥

యద్భ్రవ్యం బాన్ధవనాం వా మిత్రాణాం వా క్షయే భవేత్ ।
నాహం తత్ ప్రతిగృహ్ణీయాం భక్షాన్విషకృతానివ ॥ 97.4 ॥

ధర్మమర్థం చ కామం చ పృథివీం చాపి లక్ష్మణ ।
ఇచ్ఛామి భవతామర్థే ఏతత్ ప్రతిశృణోమి తే ॥ 97.5 ॥

భ్రాతృణాం సంగ్రహార్థం చ సుఖార్థం చాపి లక్ష్మణ ।
రాజ్యమప్యహమిచ్ఛామి సత్యేనాయుధమాలభే ॥ 97.6 ॥

నేయం మమ మహీ సౌమ్య దుర్లభా సాగరామ్బరా ।
స హీచ్ఛేయమధర్మేణ శక్రత్వమపి లక్ష్మణ ॥ 97.7 ॥

యద్వినా భరతం త్వాం చ శత్రుఘ్నం చాపి మానద ।
భవేన్మమ సుఖం కించిత్ భస్మ తత్కరుతాం శిఖీ ॥ 97.8 ॥

మన్యేఽహమాగతోఽయోధ్యాం భరతో భ్రాతృవత్సలః ।
మమ ప్రాణాత్ప్రియతరః కులధర్మమనుస్మరన్ ॥ 97.9 ॥

శ్రుత్వా ప్రవ్రాజితం మాం హి జటావల్కలధారిణమ్ ।
జానక్యాసహితం వీర త్వయా చ పురుషర్షభ ॥ 97.10 ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తనవతితమస్సర్గః

॥ ఫలశ్రుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్కరమృద్ధికామైః ॥

॥ శ్రీరఘుచంప్ర పరబ్రహ్మణే నమః ॥

అథ భస్మోత్తర శ్లోకమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణో నారాయణామృత ।
రోగానే నాశయాశేషాన్, ఆశు ధన్వంతరే హరే ॥ 1 ॥

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం ।
స్వభక్తేభ్యోఽనుగృహ్లాంతం, వందే ధన్వంతరిం హరిమ్ ॥ 2 ॥

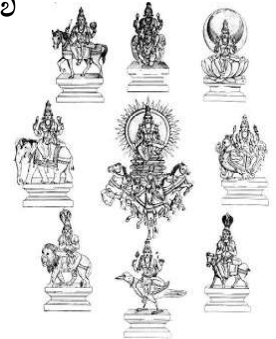
ధన్వంతరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యా నిత్యం పఠన్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్తి తే చిరమ్ ॥ 3 ॥

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్వంతరయే, అమృతకలశహస్తాయ, వజ్రజలౌకహస్తాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణవే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్తాయ ధీమహి । తన్నో ధన్వంతరిః ప్రచోదయాత్ ।

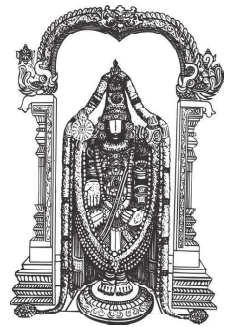
అథ సప్తహస్తార్థనా

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్విభూతిం చ సౌమ్యః ।
సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్కిః,
దీర్ఘాయుస్సైంహికేయః, విపులతరయశః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
శాంతిరస్తు శుభం మేస్తు గ్రహాః కుర్వన్తు మంగళమ్ ॥

అథ క్షమాప్రార్థనా : యదక్షరపదభ్రష్టం, మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠన్మై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ : శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

